

El Sant Jordi més compromès contra el drac dels nous feixismes

Rafael Nadal ("El fill de l'italià"), Ariadna Oltra ("Soc feminista i no ho sabia"), Desirée Bela-Lobedde ("Ser mujer negra en España") i Gerard Quintana ("Entre el cel i la terra"), entrevistats a NacióDigital, han escrit contra la desmemòria, els drets de la dona i el racisme

Rafel Nadal, en una fotografia d'arxiu | Adrià Costa

Cada Sant Jordi és diferent i arriba una nova edició de la festa en un moment excepcional. Aquest 2019, Sant Jordi s'obre pas en el tram final d'una incerta i decisiva campanya electoral que conformarà el destí immediat del govern a Espanya. Un altre tret que fan del Sant Jordi d'aquest any molt especial és que té lloc en ple judici de l'1-O al Tribunal Suprem. Com sempre, festa lúdica, cultura i compromís es donaran la mà entre llibres i roses aquest dimarts. Però aquest cop ho faran també en un moment de gran transcendència política.

Rafel Nadal (*El fill de l'italià*), Ariadna Oltra (*Soc feminista i no ho sabia*), Desirée Bela-Lobedde (*Ser mujer negra en España*) i Gerard Quintana (*Entre el cel i la terra*) són quatre autors representatius de la paraula compromesa. En un moment de retorn de vells feixismes amb embolcalls nous, i de les intoleràncies de sempre, ells han escrit contra la desmemòria, les amenaces a la igualtat i els racismes de tot ordre. Tots quatre han estat entrevistats recentment per **NacióDigital**. Us oferim uns extractes d'aquestes converses.

Rafel Nadal, la memòria de la postguerra quotidiana

El fill de l'italià (Premi Ramon Llull) és una nova incursió de Rafel Nadal en un tema que li rosegava: la memòria. La memòria propera, viscuda, palpada. En aquest cas, a partir d'una història real, situada el 1944, protagonitzada pels supervivents de l'enfonsament del buc Roma, bombardejat pels alemanys quan Itàlia es va desfer de Mussolini i es va alinear amb els aliats. Els mariners van ser acollits uns mesos a Caldes de Malavella i Nadal es capbussa en una experiència que va donar lloc a històries personals sorprenents.

Caldes de Malavella esdevé un microcosmos: "Bona part dels anys més convulsos de la història d'Europa es van reproduir en petita escala als balnearis de Caldes de Malavella. Per allí van passar totes les convulsions europees. Hi ha factors que ho expliquen: proximitat a la frontera francesa, nus de comunicacions i infraestructura hotelera".

El llibre genera una reflexió sobre una postguerra de la qual encara en sabem poc. En paraules de Nadal: "M'agrada pensar que hem salvat la memòria de la República. Tenim bones memòries escrites i monografies, estudis poble a poble. Però quan entrem en la postguerra quotidiana, encara presenta molts forats. És un període molt més cruel del que ens hem explicat tots plegats, molt més dur". Nadal es refereix a una de les pitjors opressions, "la de la incertesa". Podeu llegir aquí l'entrevista a Rafel Nadal.

(<https://www.naciódigital.cat/noticia/175044/rafel/nadal/hem/salvat/memoria/republica/pero/no/postguerra/quotidiana>)

Ariadna Oltra es considera una feminista recent. Foto: Adrià Costa

Ariadna Oltra, el feminisme en construcció

"El sistema fa que donis per normal coses i situacions que, un cop apliques la mirada feminista, ja no pots considerar normals. Almenys t'ho qüestionen, que això ja és un punt". Ho explica

Ariadna Oltra (Barcelona, 1979), periodista de TV3, que ha escrit *Soc feminista i no ho sabia* (Rosa dels Vents) per explicar la seva presa de consciència. Per a ella, el 8-M de l'any passat va ser clau i s'ha trencat el tabú.

Oltra es defineix com una feminista en construcció: "Sí, estic feminista. Al feminisme m'hi ha portat la meva situació personal i no els clàssics del feminisme que he pogut llegir ni altres companyes. Ha estat una experiència en primera persona a la qual crec que moltes dones hi arriben. Totes, al final, hem passat per aquest moment".

"El sistema fa que no et plantejgis que allò que et trobes davant o determinades mirades te les trobes perquè ets dona i que, per tant, hi ha una superioritat que forma part del patriarcat", sosté Ariadna Oltra. Per ella, "el sistema fa que donis per normal coses i situacions que, un cop apliques la mirada feminista, ja no pots considerar normals. Almenys t'ho qüestionen, que això ja és un punt". Aquí podeu llegir l'entrevista.

(<https://www.naciódigital.cat/noticia/174846/ariadna/oltra/sistema/imposa/dona/sentiment/culpa/inferioritat>)

L'activista Desirée Bela-Lobedde, autora del llibre *Foto: Cedida*

Desirée Bela-Lobedde, la lluita antiracista

Desirée Bela-Lobedde (1978, Barcelona) és bloguera, comunicadora i activista estètica. També es defineix com a afrofeminista. A part del seu blog, (<https://www.desireebela.com/>) també escriu a *Público*, i col·labora amb altres mitjans com *Playground* o la revista feminista digital *Locas del Coño*. Recentment, s'ha alçat com una de les veus de referència dins la lluita antiracista i feminista, especialment després de la publicació del seu llibre *Ser mujer negra en España* (Ediciones B), on a través de les seves pròpies vivències, exposa les discriminacions quotidianes que pateixen les persones negres i racialitzades a l'estat espanyol.

"L'antiracisme encara és secundari dins la lluita feminista", afirma aquesta activista que critica que "des del feminisme blanc es bateja la resta com a feminismes perifèrics i se'ns acusa de causar divisions, de no entendre que l'enemic és comú: el patriarcat". Bela-Lobedde assenyala que "es tendeix a considerar que el racisme sols és l'agressió física o verbal. Però hem de tenir en compte que el racisme impregna tots els àmbits de la nostra vida, no és sols pegar, agredir algú o cridar 'negre, torna al teu país'".

Aquesta activista considera que el racisme és ben present en la vida quotidiana. "La gent es pensa que com que la societat evoluciona, desapareix el racisme. Però no! El racisme és una estructura que s'ha anat transformant i conformant durant segles. El moviment dels drets civils va néixer sols fa 60 anys, però que són 60 anys al costat de quatre segles d'opressions?". Aquí podeu llegir l'entrevista sencera. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/174838/desiree/bela-lobedde/lluita/antiracista/es/residual/dins/moviment/feminista>)

Gerard Quintana ha escrit a "Entre el cel i la terra" una història ambientada en la Barcelona dels cinquanta.
Foto: Adrià Costa

Gerard Quintana, amor i llibertat a la Barcelona dels cinquanta

La primera novel·la de Gerard Quintana, *Entre el cel i la terra* (Columna), mostra cinc personatges llançats a la recerca dels límits de la seva llibertat. És una història d'amor situada en el pitjor dels contextos, en ple franquisme. Com a rerefons immediat, el trasbals que va suposar pel règim la vaga de tramvies del 1951. Però la narració s'endinsa en la psicologia dels protagonistes i permet, més enllà de la trama, extreure mirades sobre el moment present.

Quintana explica així les vicissituds dels protagonistes: "Molts dels personatges tenen famílies trencades per la guerra. La Neus, sense pares, el pare mort a la batalla de l'Ebre, la mare mor

poc després. L'Àngels té el pare a l'exili a França i després a Mèxic, i la mare ha mort en el part. En Patxi fuig del dictat d'una família severa, pare militar, mare beata. I d'alguna forma tots volen trobar una manera nova de viure". I en el cor de la novel·la, la dicotomia entre dos amors: "La Neus, l'amor més carnal i passional, i l'Àngels, que l'enamora -a Patxi- per la seva intel·ligència. En el llibre, no hi ha heroi, hi ha heroïnes. Són dones com l'Àngels, que s'han de fer fortes per fer-se un lloc".

Per l'autor, l'aventura d'escriure li ha fet redescobrir aspectes que no havia experimentat: "Segurament la solitud. En la música necessites també del teu silenci per començar, però després la comparteixes. En la literatura la desconexió és més gran. Té una dimensió obsessiva. Tant que ja he començat a escriure'n una segona i penso en una tercera". Aquí podeu llegir l'entrevista sencera (<https://www.naciodigital.cat/noticia/175915/gerard/quintana/guanyarem/si/no/som/impacients>) .